

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Balthassaris Alvarez, Societatis Iesv Religiosi

**Puente, Luis de la
Coloniae Agrippinae, 1616**

§. 1. de oratione

urn:nbn:de:hbz:466:1-43347

Tractatus de modo & ratione loquendi de rebus spiritualibus.

CUM veritas medium quoddam teneat, errores verò ab eo ad alterum extremum recedant: oportet non solùm sentire, sed etiam loqui cum moderatione, non ita res exaggerando, & extollendo, ut ad falsum aliquod extremum accedere videamur: quã ob rem necesse est nostros admonere errorum, quos aliqui sunt conati proponere & in vulgus inducere sub forma idiomatis spiritualis, & titulo Orationis ac Mortificationis. Nã absque hac admonitione, non ita erunt in loquendo cauti, ut omninò euitent aliquam affriktionem in loquendo cum illorum verbis & phrasibus, qui re ipsa malè sentiunt. Ad quod vniuersim iuauerit plurimùm de Deo eiusq; rebus, & spiritualibus exercitijs ita loqui, quemadmodum S. Ecclesia Catholica Romana, eiusq; doctores & Sancti loquuntur, ad tuendam & propugnandam veram humilem, & synceram rationem agendi de rebus spiritualibus.

§. I.

DE ORATIONE.

IN PRIMIS non exaggeremus, neque adeò extollamus Orationem Mentalem, ut vocalis silentio omninò inuoluamus; ne videamur tanquam inutilem eam præterire; sed potius simul cum mentali eam commendemus. Et omninò fugiamus modum illum, quo aliqui loquuntur de Orantibus vocaliter, quasi cum quodam contemptu significetur, eos non habere spiritum. Quare attendamus, ut cum Orationem mentalem commendamus, id fiat terminis communiibus, & vsitatis more SS. temperantes exaggerationes, nec confricantes

sermones nostros cum illis, qui nunc exsurre-
runt; nec insinuantes, non posse homines absque
mentali oratione vitam ducere, aut in gratia per-
seuerare; neque solam hanc orandi rationem suffi-
ficere, ad faciendum aliquem hominē perfectum.

ADDENDVM deinde; Orationem Mentales
non excludere res illas exteriores, quæ virtutem
promouent: qualia sunt opera charitatis, ieiunia,
&c. sed eis potius tanquam fructu suo valde pro-
prio inuari; & ex bono ac feruenti aut remisso-
rum vsu deprehendi veram esse orationem; aut
sub eius specie latere fraudem.

TERCIO, ad hoc Exercitium nominatim val-
de conducere pias imagines, verba Dei, cōciones,
& sanctorū librorum lectionem: quam, quod val-
de sit necessaria, oportet omnibus, qui de hoc Ex-
ercitio agunt, commendare; vnicuique; tamen iuxta
propriam capacitatem. Simplicibus enim, & qui
non cogitant alios docere, sufficit lectio aliquorū
librorum piorum, & vulgariū; quantum scilicet ad
illorum directionem & pietatē promouendam
consilio prudentis Confessarij satis esse videatur.
magis autē Eruditis, & quibus ex Officio incumbit
animas docere ac gubernare, magis necessaria
est lectio Sanctorum ac Doctorum antiquorū, qui
in huiusmodi Exercitijs à Deo fuerunt illustrati:
sine qua lectione non posset quis sufficienter esse
instructus, ad officium tanti momenti recte pre-
standū. Et quamuis experientia sæpe suppleat de-
fectum lectionis: at sola non sufficit, si lectio om-
nino desideretur; sicut neque hæc sufficeret, si ex-
perientia deesset. Et quoniam vtraque est valde
necessaria: vtraque oportet valde commendare.

QVA

QUARTO, cautè agendum esse in persuaden-
dis prolixis orationibus, & nominatim in consti-
tuerdo limite, ac termino duarum aut plurium
horarum; aut cum promissione, quod habituri,
aut percepturi sint magnas consolationes: cum
hic non sit præcipuus Orationis finis; sed ipsum
Deum quærere, ei que placere; morumque refor-
mationem per tale medium obtinere. Nec tamen
occultanda illis est doctrinæ Catholicæ veritas,
quæ est ipsius Christi D.N. eiusque Sanctorum in-
stitutioni conformis: cum scilicet non propterea
necessariæ occupationes studij, Obedientiæ, aut
Charitatis impediuntur, aut sanitas non læditur,
præstare, orationem producere, ei que quantum
ferri poterit incumbere. *Oportet semper orare, ait Luc. 18. 1.*
Christus Dominus noster, & *sine intermissione o- 1. Theff. 5. 17.*
rate, Apostolus. Et secundum hanc doctrinam
Sancti disposuerunt vitam suam. Neque est illis
occultanda veritas promissionis Dei in Scriptu-
ra sua sacra, de gaudijs scilicet, & solatijs, quæ
Deus animabus largitur; & experiri solent, qui
verè, & cum humilitate Deum quærunt, & in fa-
miliari cum eo communicatione perseverant.

QUINTO declarandum est, vniuersim loquē-
do, Orationem non esse tantum pro perfectis; sed
etiam pro imperfectioribus: nec arrogantia tri-
buendum, quod imperfecti aliquid tribuāt Ora-
tioni, & Meditationi, iuxta cuiusque statum: licet
ad contemplationem, quæ vltimus est Orationis
terminus, soli perfecti, & qui mundo sunt corde,
perueniant.

SIXTO. In tradenda doctrina de Oratione,
talem discretionem esse adhibendam, vt habeatur

Lib. 6. Mor.
6.26.

tur ratio naturalis talenti, & constitutionis, & status eorum, qui docentur, & aliarum eorum circumstantiarum. Nam (vt S. Gregorius docet) quidam sunt à natura inquieti, & quasi inhabiles, & inepti ad quietem, quam Oratio mentalis requirit. Et tales non debent statim huiusmodi Orationi se tradere; sed actionibus virtutum, vocali Orationi, alijsque deuotionibus, ita vt sensim naturam suam flectant, seque disponant; velicent postea ad mentalem ipsam Orationem accedere. Alij sunt naturá suá apti ad hoc Exercitium: & hi possunt se in eo occupare. in quibus tamen attendenda etiam est Statuum differentia. Nam valdè occupati actionibus exterioribus, ad quas omninò tenentur: aut non possunt Orationi mentali vacare, aut certè interpolatè, & breui temporis spacio: ac propterea id solum eis est tribuendum, quod ferre commodè possunt, & quod eos inuet, vt in virtute conseruentur, & obligationibus satisfaciant: & idem dicendum est de modo & argumento Orationis illi assignando. Sunt enim quidam naturá suá ad eum parum apti, vt non possint assurgere ad excellentias valdè considerationes; & alij, apud quos maiorem vim habent considerationes de amore, & alij de timore: & in vtrisque attendendum est, vt eo modo deducantur, quo magis proficere possint: dando operam, vt vniuersim doceantur dirigere suas meditationes ad vitæ & morum reformationem: nec eo solo contenti sint, quod modum discant de rebus spiritualibus cogitandi; sed simul studeant scire viam, spiritum, & cōscientiæ puritatem adipiscendi per huiusmodi rerum

rerū meditationem : Excitando se ipsos ad magis
 quotidie proficiendum per ipsius Dei gratiam,
 instructionem Orationis, eiusque lumen; vt suis
 Superioribus magis obediētes sint; iniuriarum
 ac defectuum proximorum magis tolerātes; cha-
 ritatem in suos & Extraneos magis exercentes;
 studiosi & amatores stationum magis humilium
 & abiectarum; refrānantes propensionem, ac de-
 sideria altiūs ascendendi, & plus apud homines
 valendi; vincentes tristitiam, quod se videant
 apud alios, quasi in obliuione esse, nec tāti ab eis
 fieri, atque cuperent; magis frangant propriam
 voluntatem, ac desideria obtinendi, quidquid
 appetunt, & statim quidem atque illud vellent,
 nam alioquin turbantur, & in verba incomposi-
 ta erumpunt, nisi pro voto eis eueniat. Hoc mo-
 nitum est valde necessarium: eò quod sint multi,
 qui sub prætextu prolixioris occupationis in co-
 gitandis vijs internis, negligunt, aut certè mi-
 nus, quàm par esset, contendunt proficere, & re-
 formare se ipsos: quæ est deceptio, & illusio
 manifesta. Ex quo prouenit, vt post multos an-
 nos Orationis sint quasi in initio emendationis
 vitæ. Et magis adhuc cæcitas hæc se prodit,
 quia etiam sic decepti, quieti viuunt, & paca-
 ti, nec internis stimulis vrgentur, sed sibi
 ipsis quasi blandiuntur: cum tamen id alijs of-
 fendiculo sit; cedatque in detrimentum eorum,
 qui, ex ignorantia, cum illis, quasi cum viris spi-
 ritualibus agunt, quos existimant, rectè in vijs ac-
 rebus suis progredi.

Cum quis alteri aperit, quæ in oratione sensit,
 non

non solum non errat, si secretum ab illo exigatur, sed potius necesse est illud seruari: nisi cum ipse personis agatur, quae adiuuare, ac dirigere ipsam possint; aut cum Superioribus, quibus, ratione Officij, debet eius conscientia esse aperta, nihil eis occulcando, quod alicuius sit momenti; ac quando ob aliquam aliam causam expedire iudicatur, ut aliquid tale, ad maius Dei obsequium, manifestetur.

ADVERTENDVM etiam, quod Dæmon magis horret Orationis Exercitium, eò cum maiori tentationum numero, & grauitate ad orantes accedere, milleque figuras & colores induere, ut non ab ea retrahat: persuadens sibi, si ab oratione recedamus, etiam à recta vita recedere. Quare non deferri debet huiusmodi Exercitium, nec superstitiosum iudicari. Sed tradendus est tamen modus, quo debeat se gerere, qui orat, cum tales ad sunt tentationes: ita ut non deferens Exercitia sua, Victor contra easdem euadat; & ita se ad has tribulationes ferendas præparet, ac præmuniat, ut non intelligat promitti sibi sensibiles Dæmonum apparitiones: quamuis neque negetur, quod soleat interdum Dominus noster illas permittere in bonum, & vtilitatem suorum Electorum; & simul auxilia, & interiorem lucem dare ad eas tolerandas, & vincendas.